

у кримінальних справах. З метою забезпечення провадження окремих слідчих дій органами досудового розслідування можуть використовуватись також відносини конфіденційного співробітництва.

У КПК України, розвиваючи конституційні положення, вказано, що ніхто не може зазнавати втручання у приватне спілкування без ухвали слідчого судді. Прокурор, слідчий за погодженням із прокурором зобов'язані звернутися до слідчого судді з клопотанням про дозвіл на втручання в приватне спілкування у встановленому кримінальним процесуальним законом порядку, якщо будь-яка слідча (розшукова) дія передбачатиме таке втручання. У разі постановлення слідчим суддею ухвали про відмову у втручання в приватне спілкування нове клопотання може бути подане прокурором, слідчим лише з новими відомостями. Слід підкреслити, що норми кримінального процесуального закону, які регламентують наведені дії суб'єктів досудового розслідування, ґрунтуються на високих морально-етичних принципах, оскільки містять заборону на втручання у приватне спілкування захисника, священнослужителя з підозрюваним, обвинуваченим, засудженим, виправданим.

ЕКСТРИМІСЬКІ ГРУПИ, ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА, ПРОТИДІЯ ПРАЦІВНИКАМИ ОВС

Курсант 4-го курсу **Моцюк В. В.**

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М. М.**

У різних країнах і в різні часи було дано багато різних юридичних та наукових визначень поняття "екстремізм". Єдиного визначення на сьогоднішній день не існує. Доктор Пітер Т. Колеман (англ. *Peter T. Coleman*) і доктор Андреа Бартолі (англ. *Andrea Bartoli*) у своїй роботі "*Addressing*

Extremism" дали короткий огляд пропонованих визначень цього поняття:

Екстремізм - це насправді складне явище, незважаючи на те, що його складність часто буває важко побачити і зрозуміти. Простіше за все визначити його як діяльність (а також переконання, ставлення до чогось або когось, почуття, дії, стратегії) особистості, далекі від звичайних загальноприйнятих. В умовах конфлікту - демонстрація жорсткої форми вирішення конфлікту. Однак, позначення видів діяльності, людей і груп як "екстремістських", а так само визначення того, що слід вважати "звичайним" або "загальноприйнятим" - це завжди суб'єктивний і політичне питання.

Найбільш радикально налаштовані екстремісти часто заперечують в принципі будь-які компроміси, переговори, угоди. Зростанню екстремізму зазвичай сприяють: соціально-економічні кризи, різке падіння життєвого рівня основної маси населення, тоталітарний політичний режим з придушенням владою опозиції, переслідуванням інакомислення. В таких ситуаціях крайні заходи можуть стати для деяких осіб та організацій єдиною можливістю реально вплинути на ситуацію, особливо якщо складається революційна ситуація чи держава охоплено тривалої громадянською війною - можна говорити про "вимушеному екстремізмі".

Актуальність даної проблеми визначається тим, що останнім часом засоби масової інформації поширюють думки Президента України, різних політиків та експертів стосовно такого суспільного явища, як екстремізм. Із цього приводу з'являється багато матеріалів, у яких поняття "екстремізм" і похідні від нього ("екстремістська діяльність", "екстремістський прояв" тощо) трактуються по-різному. Більше того, представники різних політичних сил використовують цей термін для спекуляцій і взаємних звинувачень. Як пишуть деякі ЗМІ, "держава сама дає привід своїм громадянам ненавидіти себе і проявляти політичний екстремізм", "причина екстремізму в Україні - корумпованість", "некомпетентність чиновників на місцях, відторгнення держави від суспільства і суспільних проблем породжують екстремізм проти держави і тих, хто є носієм державності, тобто влади".

Практика показує, що в основі екстремізму, наприклад, політичного (екстремістської політичної діяльності) можуть бути будь-які правопорушення – від адміністративних до особливо тяжких кримінальних злочинів. З політичною метою можна вчинити будь-що протиправне – дрібне хуліганство, вбивство, терористичний акт тощо. Оскільки в суспільну свідомість укорінився ще один помилковий стереотип, люди думають, що крім шпигунів, терористів та інших особливо небезпечних злочинців, повинна переслідувати й осіб, які з політичною метою вчинюють дрібні правопорушення. Звичайно, що така думка не зовсім правильна. Є Кодекс України про адміністративні правопорушення, є Кримінальний кодекс України і є Кримінально-процесуальний кодекс України, статтю 112 якого чітко визначено, яким правоохоронним органом проводиться досудове розслідування по тому чи іншому правопорушенню. Але є один нюанс. Окремий прояв екстремізму, в основі якого дрібне хуліганство, за яке передбачена адміністративна відповідальність (штраф, виправні роботи на строк від одного до двох місяців або адміністративний арешт на строк до 15 діб), може спричинити негативні наслідки навіть для національної безпеки держави або її авторитету на міжнародній арені. З чого логічно випливає, що будь-які прояви політичного, релігійного або національного екстремізму входять у сферу інтересів усіх правоохоронних органів, в тому плані, що вони повинні їх упереджувати.